

Schrijver Günter Grass overleden

Achtergrond - 13 april 2015

Schrijver Günter Grass is vanmorgen overleden. Hij werd wereldberoemd met zijn roman 'Die Blechtrommel' (1959) en groeide daarna uit tot een morele autoriteit in Duitsland. In 1999 won hij de Nobelprijs voor de Literatuur.

Günter Grass geldt sinds zijn roman 'Die Blechtrommel' (1959) als een van de belangrijkste schrijvers ter wereld. Het boek werd in 24 talen vertaald en gaat over de jongen Oskar die een bliken trommel heeft waar hij op slaat tot de ruiten springen. Hij groeit niet omdat hij niet wil worden zoals de hypocriete volwassenen om hem heen. Het boek is kritisch over de oppervlakkige mentaliteit van Duitsers. Het speelt zich af in Grass' geboorteplaats Danzig en is samen met de boeken 'Katz und Maus' en 'Hundejahre' onderdeel van de zogenoemde '[Danziger Trilogie](#)'.

De [film 'Die Blechtrommel'](#) van Völker Schlöndorff uit 1979 was de eerste Duitse film die een Oscar voor beste buitenlandse film won.

Morele autoriteit

Duitse media over Grass

Spiegel Online: [Abschied von einer Jahrhundertfigur](#)

Zeit Online: [Ein Beschwörer und Mahner](#)

Süddeutsche.de: [Der Trommler](#)

FAZ.net: [Der große Grass](#)

Tagesschau.de: [Die Stimme der Nachkriegszeit](#)

Grass was politiek actief, in de jaren zestig steunde hij SPD-lijsttrekker Willy Brandt in diens verkiezingscampagne. In politieke essays schreef hij over zijn hoop dat Duitsland bevrijd zou worden van fanatisme en totalitaire ideologieën. In de loop der jaren groeide hij uit tot een morele autoriteit.

"Grass zoekt het debat altijd vanuit zijn levensbeschouwelijke grondhouding: die van gematigde sociaaldemocraat, die tegelijkertijd een vrijdenker is, een anarchist", schreef zijn vertaler Jan Gielkens in een [gastbijdrage](#) voor Duitslandweb in 2012. "Grass is geen revolutionair, hij is van de langzame vooruitgang. Niet voor niets is een van de dieren die Grass als metaforische

vehikels in zijn literaire werk gebruikt de slak, een dier dat uiteindelijk op zijn bestemming komt, al is het dan langzaam."

Grass was "van de langzame vooruitgang. Niet voor niets is een van de dieren die hij als metaforische vehikels in zijn literaire werk gebruikt de slak"

Grass' oeuvre was, aldus Gielkens, "doordrenkt van het zoeken naar antwoorden op de Duitse schuldvraag". Naar aanleiding van zijn boek 'Im Krebsgang' (2002), over de ondergang van de vluchtelingenboot 'Wilhelm Gustloff' ontstond een maatschappelijke discussie over de Duitsers die na de oorlog werden verdreven uit onder meer Polen en Tsjechië.

Waffen-SS

Grass' morele autoriteit kwam onder druk te staan toen hij in 2006 in de Frankfurter Allgemeine Zeitung openbaarde lid te zijn geweest van de Waffen-SS, naar aanleiding van het verschijnen van zijn boek 'Beim Häuten der Zwiebel'. Dit leidde tot felle discussies. Maar hij was geen "oorlogsmisdadiger die actief was 'ergens in de top van de piramide' van de Waffen-SS, Grass was (...) een kindsoldaat", schreef Gielkens daarover in 2012. [Lees hier een recensie van 'Beim Häuten der Zwiebel' van historicus Krijn Thijs.](#)

Begin 2012 veroorzaakte hij opnieuw opschudding met zijn gedicht 'Was gesagt werden muss', waarin hij Israël verweet de wereldvrede in gevaar te brengen. Critici noemden Grass antisemitisch, Israël verklaarde hem tot persona non grata. Maar Grass kreeg ook steun. [Lees hier twee commentaren op Grass' gedicht uit 2012](#) (vertaald naar het Nederlands)

Grass overleed vanmorgen in zijn woonplaats Lübeck. Hij werd 87 jaar.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/11265/schrijver-gunter-grass-overleden>